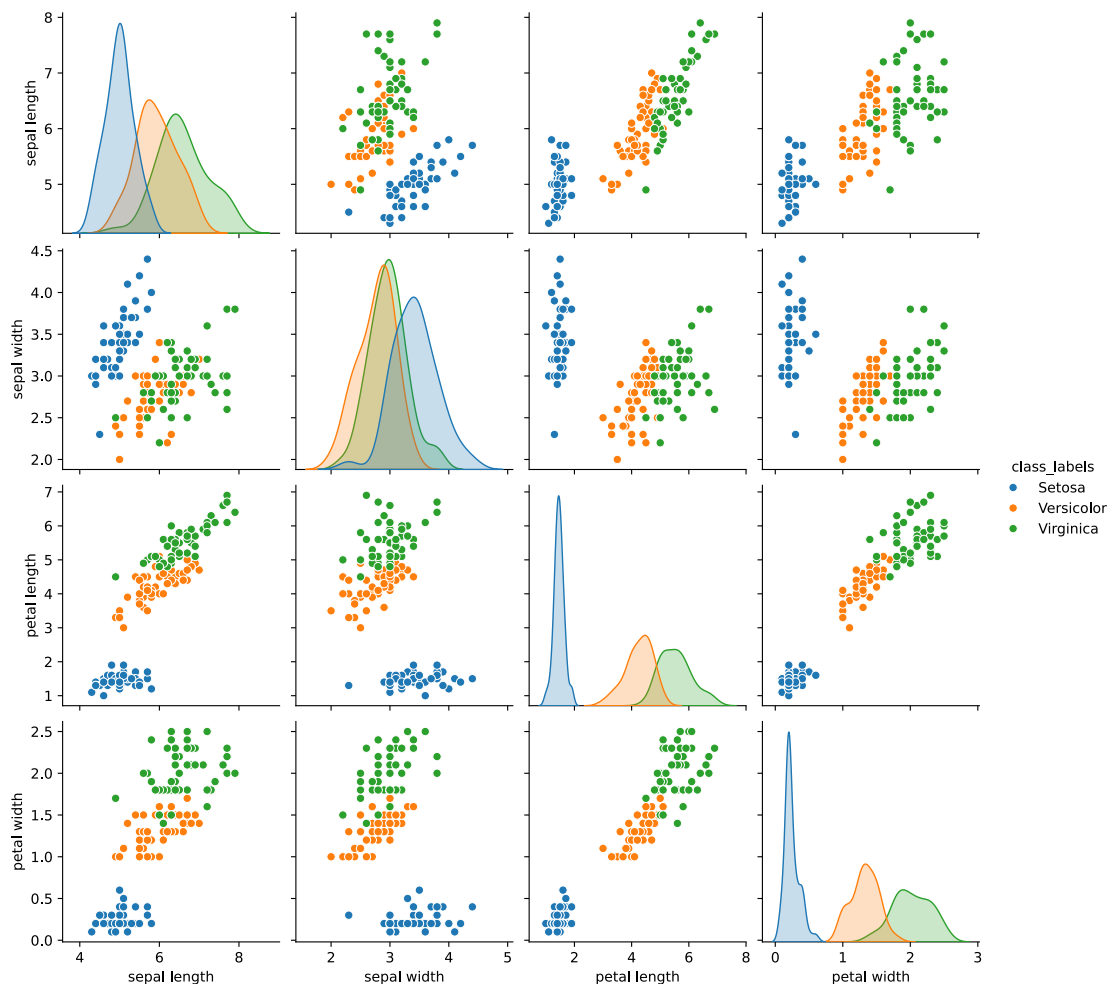

Iris

Էրիկ Մկրտչյան

November 2024

Թվային տվյալների դիտումը կարող է լինել ճնշող և դժվար մեկնաբանելի, հատկապես երբ գործ ունենք բազմաթիվ թվային արժեքների հետ: Տվյալների հավաքածուի օրինաչափությունները և հարաբերությունները ավելի լավ հասկանալու համար մենք կարող ենք պատկերել տվյալները՝ օգտվելով գրադարաններից: Այս վիզուալ ներկայացումները հեշտացնում են օրինաչափությունների հայտնաբերումը, առանձնահատկությունները համեմատելը և պատկերացումներ ձեռք բերելը, ինչը անմիջապես ակնհայտ չէ թվերից:

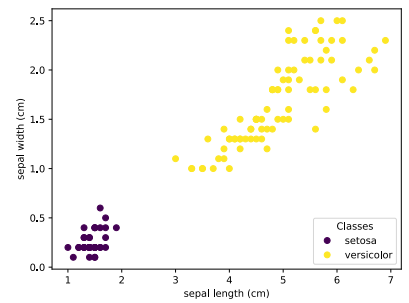
Պատկերից մենք կարող ենք նկատել հստակ տարբերություն կապույտ կետերի և մնացած կետերի միջև: Մա թույլ է տալիս մեզ պատկերացնել մի գիծ, որը կարող է առանձնացնել կապույտ կետերը մնացածից: Այժմ հենց դա էլ կանենք սակայն ամբողջ տվյալները ավելորդ են, դրա համար կվերցնենք միայն բաժակի լայնությունն ու երկարությունը, այնուհետև կիսենք տվյալները սովորելու և ստուգելու ցուցակների՝

```

1 X = iris.data[:, 2:]
2 y = (iris.target != 0) * 1
3
4
5 X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size
    =0.2)

```

Տվյալների հավաքածուից սովորելու համար մեզ անհրաժեշտ է Պերցեպտրոն դաս: Պերցեպտրոն-ը պարզ, բայց հզոր ալգորիթմ է երկուական դասակարգման առաջադրանքների համար: Այն աշխատում է՝ գտնելով զծային սահման, որը բաժանում է փարբեր դասեր փվյալների մեջ՝ դարձնելով այն հիմք հանդիսացող մեքենայական ուսուցման ավելի բարդ մոդելները հասկանալու համար:


```

1 import numpy as np
2
3 class Perceptron:
4     def __init__(self, learning_rate=0.01, n_iterations=2000):
5         self.lr = learning_rate
6         self.n_iterations = n_iterations
7
8     def fit(self, X, y):
9         self.w = np.zeros(X.shape[1])
10        self.b = 0
11        for _ in range(self.n_iterations):
12            for idx, x_i in enumerate(X):
13                linear_output = np.dot(x_i, self.w) + self.b
14                y_predicted = self.activation_function(
15                    linear_output)
16                update = self.lr * (y[idx] - y_predicted)
17                self.w += update * x_i
18                self.b += update
19
20        def activation_function(self, x):
21            return np.where(x >= 0, 1, 0)
22
23        def predict(self, X):
24            linear_output = np.dot(X, self.w) + self.b
25            return self.activation_function(linear_output)

```

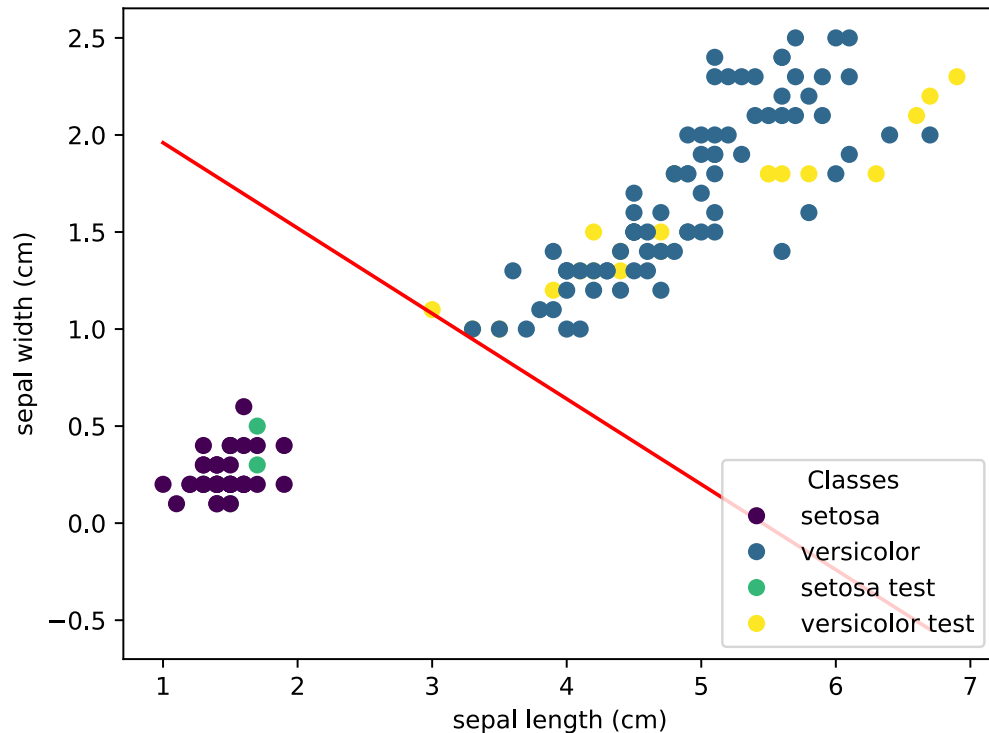
Այժմ մենք պարբասար ենք վարժեցնել մոդելը: Սպորև բերված է Պերցեպտրոն-ի սովորելու և փորձարկելու կոդը՝

```

1 model = Perceptron()
2 model.fit(X_train, y_train)
3
4 predictions = model.predict(X_test)
5
6 accuracy = np.mean(predictions == y_test)
7 print(f"Accuracy: {accuracy * 100:.2f}%")
8
9 #output-----
10 #Accuracy: 100.00%

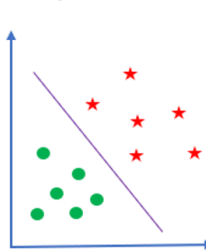
```

Վարժեցրած մոդելով մենք այժմ կարող ենք պատկերել փվյալների հավաքածուն որոշման սահմանագծի հետ միասին: Այս փետողական ներկայացումը ցույց է տալիս, թե որքան լավ է Պերցեպտրոն-ը բաժանում դասերը:

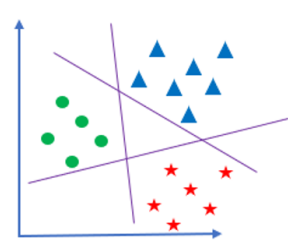

Նաջորդ քայլը բոլոր երեք դասերի միջև փարբերակումն է: Դրա համար մենք կօգտագործենք One-vs-Rest (OvR) ալգորիթմը: OvR -ն աշխատում է յուրաքանչյուր դասի համար առանձին երկուական դասակարգիչ պարաստելով, մեկ դասը դիտարկելով որպես դրական, իսկ մնացած դասերը որպես բացասական: Այնուհետև որպես կանխատեսում ընտրվում է ամենաբարձր վստահության միավոր ունեցող դասը:

Binary classification

Multi-class classification

Այնուամենայնիվ, Iris փվյալների բազայի վրա OvR կիրառելիս մենք գտնում ենք, որ կանխատեսման ճշգրտությունը ցածր է: Դա փեղի է ունենում այն պարճառով, որ մնացած երկու դասերը (Iris versicolor և Iris virginica) գծայինորեն բաժանելի չեն, ինչը նշանակում է, որ ոչ մի ուղիղ գիծ չի կարող պարզաճ կերպով բաժանել իրենց փվյալների կետերը հարկանիշի փարածության մեջ:

Այս խնդիրը լուծելու համար մենք պետք է թարմացնենք մեր Պերցեպտրոն մոդելը բազմաշերտ պերցեպտրոնի (MLP): MLP -ն ավելի առաջադեմ նեյրոնային ցանց է, որն օգտագործում է նեյրոնների բազմաթիվ շերտեր և ոչ գծային ակտիվացման ֆունկցիաներ: Սա թույլ է տալիս նրան սովորել ավելի բարդ որոշումների սահմանները, ինչը նրան հնարավորություն է տալիս արդյունավետորեն մշակել ոչ գծային բաժանվող փվյալները:

Մենք կիրականացնենք MLP դասը՝ օգտագործելով PyTorch -ը, որը հայտնի open source խորը ուսուցման գրադարան է: PyTorch -ը ճկունությամբ և հեշտությամբ ներդրոնային ցանցեր կառուցելու և վարժեցնելու գործիքներ է տրամադրում, ինչը այն դարձնում է իդեալական մեքենայական ուսուցման մոդելների փորձարկումների համար: Սպորն բերված է MLP դասի կոդը.

```

1 import torch
2 import torch.nn as nn
3 import torch.optim as optim
4
5 class irisMlp(nn.Module):
6     def __init__(self, input_size = 4, hidden_size = 100, output_size
7         = 3):
8         super(irisMlp, self).__init__()
9
10        self.hidden = nn.Linear(input_size, hidden_size)
11        self.relu = nn.ReLU()
12        self.output = nn.Linear(hidden_size, output_size)
13
14    def forward(self, x):
15        x = self.hidden(x)
16        x = self.relu(x)
17        x = self.output(x)
18        return x
19
20    def train_model(self, train_loader, learning_rate=0.001, epochs
21        =25):
22        criterion = nn.CrossEntropyLoss()
23        optimizer = optim.Adam(self.parameters(), lr=learning_rate)
24
25        # Training loop
26        self.train() # Set the model to training mode
27        for epoch in range(epochs):
28            running_loss = 0.0
29            for inputs, labels in train_loader:
30                # Zero the parameter gradients
31                optimizer.zero_grad()
32
33                # Forward pass
34                outputs = self(inputs)
35                loss = criterion(outputs, labels)
36
37                # Backward pass and optimize
38                loss.backward()
39                optimizer.step()
40
41                # Track loss
42                running_loss += loss.item()
43
44            # Print the average loss for the epoch
45            print(f"Epoch [{epoch + 1}/{epochs}], Loss: {
46                running_loss / len(train_loader):.4f}")
47
48    def test_model(self, test_loader):
49        criterion = nn.CrossEntropyLoss()
50
51        # Testing loop
52        self.eval() # Set the model to evaluation mode
53        correct = 0
54        total = 0

```

```

52     test_loss = 0.0
53
54     with torch.no_grad():
55         for inputs, labels in test_loader:
56             # Forward pass
57             outputs = self(inputs)
58             loss = criterion(outputs, labels)
59             test_loss += loss.item()
60
61             # Get predictions
62             _, predicted = torch.max(outputs, 1)
63             total += labels.size(0)
64             correct += (predicted == labels).sum().item()
65
66     # Print accuracy and average loss
67     print(f"Test Accuracy: {100 * correct / total:.2f}%")
68     print(f"Test Loss: {test_loss / len(test_loader):.4f}")

```

Նաջորդը, մենք ստեղծում ենք IrisMLP դասը, որն օգտագործում է MLP մոդելը՝ Iris տվյալների բազան դասակարգելու համար: Մենք սկսում ենք տվյալները բաժանելով վերապարասսման և թեստավորման հավաքածուների՝ օգտագործելով `train_test_split`-ը, որպեսզի ապահովվի, որ մոդելը արդյունավետ կերպով սովորում է չտեսնված տվյալների վրա գնահատվեն: Այնուհետև մենք ստեղծում ենք `DataLoader` օբյեկտները ուսուցման, և՛ փորձարկման համար, որոնք հեշտացնում են տվյալների հավաքումն ու խառնումը մարզման ընթացքում: Ի վերջո, մենք ուսուցանում ենք մոդելը վերապարասսման տվյալների վրա և գնահատում ենք դրա կատարումը թեստավորման տվյալների վրա:

```

1 from torch.utils.data import TensorDataset, DataLoader
2 from sklearn.model_selection import train_test_split
3 iris = datasets.load_iris()
4 model = irisMlp()
5
6 # Load and preprocess the Iris dataset
7 iris = datasets.load_iris()
8 inputs = torch.from_numpy(iris.data).float()
9 labels = torch.from_numpy(iris.target).long()
10
11 # Split into train and test sets
12 X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(inputs, labels,
13     test_size=0.3, random_state=42)
14
15 # Create DataLoader for train and test sets
16 train_loader = DataLoader(TensorDataset(X_train, y_train),
17     batch_size=16, shuffle=True)
18 test_loader = DataLoader(TensorDataset(X_test, y_test), batch_size=
19     16, shuffle=False)
20
21 # Train and test the model
22 model.train_model(train_loader)
23 model.test_model(test_loader)
24
25 # output-----
26 # Epoch [1/25], Loss: 1.2660
27 # Epoch [2/25], Loss: 1.0942
28 # ...
29 # Epoch [24/25], Loss: 0.4267
30 # Epoch [25/25], Loss: 0.4254
31 # Test Accuracy: 100.00%
32 # Test Loss: 0.3458

```

Եզրափակելով՝ մենք ուսումնասիրեցինք Iris փվյալների բազան, պարկերացրինք դրա օրինաչափությունները և կառուցեցինք մոդելներ՝ դրա փվյալները դասակարգելու համար: Երկուական դասակարգման համար Perceptron ով իսկ, երեք դասի համար MLP , օգտագործելով PyTorch -ը՝ ոչ գծային բաժանելիությունը կարգավորելու և բոլոր երեք դասերը դասակարգելու համար: Այս գործընթացը ընդգծում է նեյրոնային ցանցերի հզորությունը դասակարգման բարդ խնդիրների լուծման գործում: